

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2009/126/EÜ,**21. oktoober 2009,****mootorsõidukite tankimisel teenindusjaamades eralduvate bensiiniaurude regenereerimise II etapi kohta**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 175 lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁽¹⁾,

olles konsulteerinud Regioonide Komiteega,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuli 2002. aasta otsuses nr 1600/2002/EÜ, millega võetakse vastu kuues keskkonnavalne tegevusprogramm,⁽³⁾ on sätestatud vajadus vähendada õhusaastet nii, et saastetase ei kahjustaks inimeste tervist ega keskkonda.

(2) Genfi protokolliga lenduvate orgaaniliste ühendite heitkoguste või nende piiriülese leviku kontrolli kohta sätestatakse lenduvate orgaaniliste ühendite (LOÜ) heitkoguste vähendamise eesmärgid ja Göteborgi protokolliga hapestumise, eutrofeerumise ja troposfääriosooni vähendamise kohta⁽⁴⁾ kehtestatakse heitkoguste ülemmäärad neljale saasteainele (vääveldioksiid, lämmastikoksiidid, LOÜ ja ammoniaak) ning nõutakse heitkoguste piiramiseks parimate olemasolevate tehnoloogiate kasutamist.

(3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2008. aasta direktiivis 2008/50/EÜ välisõhu kvaliteedi ja Euroopa õhu puhtamaks muutmise kohta⁽⁵⁾ on sätestatud

õhukvaliteedi eesmärgid seoses troposfääriosooni ja benseeniga ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2001. aasta direktiivis 2001/81/EÜ teatavate õhusaasteainete siseriiklike ülemmäärade kohta⁽⁶⁾ on sätestatud troposfääriosooni tekitavate LOÜ heitkoguste siseriiklikud ülemmäärad. LOÜ (sh bensiiniaurude) heitkogused ühes liikmesriigis võivad mõjuda halvasti teiste liikmesriikide õhukvaliteedile.

(4) Osoon on samuti kasvuhoonegaas ja aitab kaasa atmosfääri soojenemisele ning kliimamuutusele.

(5) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 1994. aasta direktiiv 94/63/EÜ bensiini säilitamisel ja selle terminalidest teenindusjaamadesse jaotamisel lenduvate orgaaniliste ühendite (LOÜ) heitkoguste kontrollimise kohta⁽⁷⁾ (bensiniiaurude regenereerimise I etapp) käsitleb bensiini säilitamisel ja selle terminalidest teenindusjaamadesse jaotamisel eralduvate bensiiniaurude regenereermist.

(6) Bensiiniaurud eralduvad ka mootorsõidukite tankimisel teenindusjaamades ja neid tuleks regenereerida viisil, mis on kooskõlas direktiivi 94/63/EÜ sätetega.

(7) LOÜ heitkoguste piiramiseks on välja töötatud ja rakendatud erinevaid ühenduse vahendeid. Siiski on vaja võtta lisameetmeid, et saavutada kuuendas keskkonnavalases tegevusprogrammis ja direktiivis 2001/81/EÜ sätestatud tervise- ja keskkonnavalaseid eesmäärke.

(8) Maanteeveokütuste elutsükli jooksul tekkivate kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks lubatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 1998. aasta direktiiviga 98/70/EÜ bensiini ja diislikütuse kvaliteedi kohta⁽⁸⁾ alates 1. jaanuarist 2011 lasta turule bensiini, mis sisaldab varasemaga võrreldes rohkem biokütuste komponente. See võib kaasa tuua LOÜ heitkoguste suurenemise, sest liikmesriikidel on võimalik teha piiratud erandeid nimetatud direktiivi bensiiniaururõhu nõuetest.

⁽¹⁾ 13. mai 2009. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 5. mai 2009. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 24. septembri 2009. aasta otsus.

⁽³⁾ EÜT L 242, 10.9.2002, lk 1.

⁽⁴⁾ ELT L 179, 17.7.2003, lk 3.

⁽⁵⁾ ELT L 152, 11.6.2008, lk 1.

⁽⁶⁾ EÜT L 309, 27.11.2001, lk 22.

⁽⁷⁾ EÜT L 365, 31.12.1994, lk 24.

⁽⁸⁾ EÜT L 350, 28.12.1998, lk 58.

- (9) Olemasolevatel teenindusjaamadel tuleb võib-olla kohandada oma infrastruktuuri ja kütusesüsteemi ulatusliku renoveerimise (st teenindusjaama infrastruktuuri, eelkõige mahutite ja torustiku ulatuslik väljavahetamine või uuendamine) korral on soovitatav paigaldada aurude regenereerimise seadmed, sest need vähendavad oluliselt vajalike kohanduste kulu. Siiski on suuremad olemasolevad teenindusjaamad kohanemisvõimelisemad ja nad peaksid paigaldama bensiiniaurude regenereerimise seadmed varem, kuna nad tekitavad rohkem heitkoguseid. Uute teenindusjaamade puhul on võimalik integreerida bensiiniaurude regenereerimise seadmed teenindusjaama projekteerimise ja ehitamise etapis ning seega on võimalik need kohe paigaldada.
- (10) Uute mootorsõidukite kütusepaakides ei ole bensiiniauru. Seetõttu on asjakohane teha erand kõnealuste sõidukite esimese tankimise suhtes.
- (11) Kuigi mitmed liikmesriigid on kehtestanud bensiiniaurude regenereerimise II etapi süsteemi käsitlevad siseriiklikud nõuded, puuduvad vastavad ühenduse õigusaktid. Selleks et suurendada keskkonnakasu ja hõlbustada bensiiniaurude regenereerimise seadmete müüki, on seetõttu asjakohane kehtestada bensiiniaurude regenereerimise ühtne miinimumtase.
- (12) Kõiki paigaldatud bensiiniaurude regenereerimise II etapi seadmeid tuleks korrapäraselt kontrollida, tagamaks et bensiiniaurude regenereerimise seadmed aitavad heitkoguseid tõhusalt vähendada. Liikmesriigid võivad otsustada, et kontrolli teeb vähemalt üks järgmistest: ametlikud kontrolliteenistused, käitaja ise või kolmas osapool. Ametlike kontrollide puhul peaksid liikmesriigid võtma arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. aprilli 2001. aasta soovitus 2001/331/EÜ, milles sätestatakse liikmesriikides teostatava keskkonnajärelevalve miinimumnõuded ⁽¹⁾.
- (13) Bensiiniaurude regenereerimise II etapi seadmeid tuleks korrapäraselt kontrollida. Euroopa Standardikomiteed (CEN) tuleks ergutada välja töötama ühtlustatud kontrollimetoodikat.
- (14) Liikmesriigid peaksid kehtestama eeskirjad käesoleva direktiivi alusel vastu võetud siseriiklike sätete rikkumise korral kohaldatavate karistuste kohta ja tagama nende rakendamise. Need karistused peaksid olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad, kuna nõuete rikkumine võib kahjustada inimeste tervist ja keskkonda.
- (15) Paremat õigusloomet käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe ⁽²⁾ punkti 34 kohaselt julgustatakse liikmesriike koostama enda jaoks ja ühenduse huvides vastavustabelid, kus on võimalikult suures ulatuses välja toodud vastavus käesoleva direktiivi ja ülevõtmismeetmete vahel, ning need avalikustama.
- (16) Kuna käesolev direktiiv on vastu võetud vastavalt asutamislepingu artiklile 175, ei takista see liikmesriike säilitamast või kehtestamast rangemaid kaitsemeetmeid, mis on kooskõlas asutamislepinguga. Liikmesriigid peavad asutamislepingu artikli 176 kohaselt komisjoni kõigist sellistest meetmetest teavitama.
- (17) Käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused ⁽³⁾.
- (18) Komisjonile tuleks eelkõige anda volitus võtta vastu ühtlustatud meetodite ja standarditega seotud rakendusmeetmed. Kuna need on üldmeetmed ja nende eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähem olulisi sätteid, muu hulgas täiendades seda uute vähem oluliste sätetega, tuleb need vastu võtta vastavalt otsuse 1999/468/EÜ artiklis 5a sätestatud kontrollliga regulatiivmenetlusele.
- (19) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt atmosfääri eralduvate bensiiniaurude heitkoguste vähendamine, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning seetõttu on seda õhusaaste piiriülese olemuse tõttu parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Sisu

Käesoleva direktiiviga kehtestatakse meetmed, mille eesmärk on vähendada mootorsõidukite tankimisel teenindusjaamades atmosfääri eralduvate bensiiniaurude heitkoguseid.

⁽¹⁾ EÜT L 118, 27.4.2001, lk 41.

⁽²⁾ ELT C 321, 31.12.2003, lk 1.

⁽³⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

Artikkel 2**Mõisted**

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „bensiin” – bensiin, nagu on määratletud direktiivi 94/63/EÜ artikli 2 punktis a;
- 2) „bensiiniaurud” – bensiinist auruvad gaasilised ühendid;
- 3) „teenindusjaam” – teenindusjaam, nagu on määratletud direktiivi 94/63/EÜ artikli 2 punktis f;
- 4) „olemasolev teenindusjaam” – teenindusjaam, mis on ehitatud enne 1. jaanuari 2012 või millele on antud eraldi projekteerimis-, ehitus- või tegevusluba enne kõnealust kuupäeva;
- 5) „uus teenindusjaam” – teenindusjaam, mis on ehitatud või millele on antud eraldi projekteerimis-, ehitus- või tegevusluba 1. jaanuaril 2012 või pärast seda;
- 6) „bensiiniaurude regenereerimise II etapi süsteem” – seadmed, mis on ette nähtud tankimise ajal teenindusjaamades mootorsõiduki bensiinipaagist eralduvate bensiiniaurude regenereerimiseks ja mis võimaldavad juhtida bensiiniaurud teenindusjaamas asuvasse kogumismahutisse või tagasi tankurisse, kust need edasi müüakse;
- 7) „bensiiniaurude kogumise tõhusus” – bensiiniaurude regenereerimise II etapi süsteemi abil kogutud bensiiniaurude kogus väljendatuna protsendina bensiiniaurude kogusest, mis oleks sellise süsteemi puudumisel eraldunud atmosfääri;
- 8) „auru/bensiini suhe” – bensiiniaurude regenereerimise II etapi süsteemi läbivate bensiiniaurude maht atmosfäärirõhul mõõdetuna võrreldes väljastatava bensiini mahuga;
- 9) „läbilaskevõime” – bensiini suurim aastane üldkogus, mis on teisaldatavatest mahutitest laaditud teenindusjaama.

Artikkel 3**Teenindusjaamad**

1. Liikmesriigid tagavad, et igasse uude teenindusjaama paigaldatakse bensiiniaurude regenereerimise II etapi süsteem, kui
 - a) teenindusjaama tegelik või kavandatav läbilaskevõime on üle 500 m³ aastas või
 - b) teenindusjaama tegelik või kavandatav läbilaskevõime on üle 100 m³ aastas ja selle kohal asuvad alalised elu- või tööruumid.

2. Liikmesriigid tagavad, et kõigisse olemasolevatesse teenindusjaamadesse, mida renoveeritakse märkimisväärselt, paigaldatakse renoveerimise ajal bensiiniaurude regenereerimise II etapi süsteem, kui

- a) teenindusjaama tegelik või kavandatav läbilaskevõime on üle 500 m³ aastas või
- b) teenindusjaama tegelik või kavandatav läbilaskevõime on üle 100 m³ aastas ja selle kohal asuvad alalised elu- või tööruumid.

3. Liikmesriigid tagavad, et kõikidesse olemasolevatesse teenindusjaamadesse, mille läbilaskevõime on üle 3 000 m³ aastas, paigaldatakse bensiiniaurude regenereerimise II etapi süsteem hiljemalt 31. detsembriks 2018.

4. Lõikeid 1, 2 ja 3 ei kohaldata nende teenindusjaamade suhtes, mida kasutatakse üksnes seoses uute mootorsõidukite tootmise ja tarnimisega.

Artikkel 4**Bensiiniaurude regenereerimise miinimumtase**

1. Liikmesriigid tagavad alates kuupäevast, mil bensiiniaurude regenereerimise II etapi süsteemid muutuvad artikli 3 kohaselt kohustuslikuks, et nimetatud süsteemide bensiiniaurude kogumise tõhusus on vähemalt 85 %, mida tootja on dokumentaalselt tõendanud vastavalt Euroopa asjaomastele tehnilistele standarditele või artiklis 8 osutatud tüübikinnituskorrale või kui selliseid standardeid või sellist korda ei eksisteeri, vastavalt asjaomastele siseriiklikele standarditele.

2. Alates kuupäevast, mil bensiiniaurude regenereerimise II etapi süsteemid, mille puhul regenereeritud bensiiniaurud juhitakse teenindusjaamas asuvasse kogumismahutisse, muutuvad artikli 3 kohaselt kohustuslikuks, on auru/bensiini suhe vähemalt 0,95, kuid mitte rohkem kui 1,05.

Artikkel 5**Korrapärane kontroll ja tarbijate teavitamine**

1. Liikmesriigid tagavad, et bensiiniaurude regenereerimise II etapi kasutusel olevate süsteemide bensiiniaurude kogumise tõhusust kontrollitakse vähemalt kord aastas, kas kontrollides, et auru/bensiini suhe vastab bensiini voolamise simuleeritud tingimustel artikli 4 lõikele 2, või kasutades mõnda muud asjakohast meetodikat.

2. Kui on paigaldatud automaatne jälgimissüsteem, tagavad liikmesriigid, et bensiiniaurude kogumise tõhusust kontrollitakse vähemalt kord iga kolme aasta tagant. Iga selline automaatne jälgimissüsteem tuvastab automaatselt kõrvalekalded bensiiniaurude regenereerimise II etapi süsteemi nõuetekohasest toimimisest ja automaatse jälgimissüsteemi enda toimimisest, annab kõrvalekalletest teada teenindusjaama käitajale ning katkestab automaatselt bensiini voolamise rikkis tankurist, kui riket ei kõrvaldata seitsme päeva jooksul.

3. Kui teenindusjaama on paigaldatud bensiiniaurude regenereerimise II etapi süsteem, tagavad liikmesriigid, et teenindusjaamas pannakse tankurile või tankuri lähedusse välja tarbijat sellest teavitav silt, kleebis või muu teade.

Artikkel 6

Karistused

Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad karistuste kohta, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi alusel vastu võetud siseriiklike sätete rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada kõnealuste karistuste rakendamine. Ettenähtud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teatavad komisjonile nendest sätetest 1. jaanuariks 2012 ning teatavad viivitamatult nende kõigist järgnevatest muudatustest.

Artikkel 7

Läbivaatamine

Komisjon vaatab 31. detsembriks 2014 läbi käesoleva direktiivi rakendamise ja eelkõige järgmised teemad:

- a) käesoleva direktiivi artikli 3 lõike 1 punktis b ja lõike 2 punktis b ning direktiivi 94/63/EÜ artikli 6 lõikes 3 osutatud ülempiir 100 m³ aastas;
- b) kasutusel olevate bensiiniaurude regenereerimise II etapi süsteemide nõuetele vastavuse kontrollimise andmed ning
- c) vajadus automaatsete jälgimisseadmete järele.

Komisjon esitab läbivaatamise tulemused Euroopa Parlamendile ja nõukogule, lisades neile vajaduse korral õigusakti ettepaneku.

Artikkel 8

Tehnilised kohandused

Artiklite 4 ja 5 kohaldamise eesmärgil võib võtta vastu ühtlustatud meetodid ja standardid. Kui on vaja tagada kooskõla Euroopa Standardikomitee (CEN) kehtestatud asjaomaste standarditega, võib kõnealuseid artikleid, välja arvatud artiklis 4 sätestatud bensiiniaurude kogumise tõhusust ja auru/bensiini

suhet ning artiklis 5 sätestatud ajavahemikke, kohandada tehnika arenguga.

Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähem olulisi sätteid, muu hulgas täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 9 lõikes 2 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

Artikkel 9

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1–4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Artikkel 10

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 1. jaanuariks 2012. Liikmesriigid teatavad nendest viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need sätted vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas vastu võetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 11

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub selle Euroopa Liidu Teatajas avaldamise päeval.

Artikkel 12

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 21. oktoober 2009

Euroopa Parlamendi nimel
president
J. BUZEK

Nõukogu nimel
eesistuja
C. MALMSTRÖM